

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hiru-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Felyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMSKÖZY GERZSON.Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.

Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Közéletünk.

(T.) Végre valahára oda jutottunk, hogy kezd az új városház kérdése a megoldás stádiumba jutni s ott vagyunk, a hol tulajdonképpen ezelőtt két évvel lehetünk volna s kellett volna lennünk, ha ugy e kérdés fölött, mint egyáltalán bármely közügyein- ket mélyebben érintő kérdés fölött reálsan, megfelelő komolysággal gondolkodunk a helyett, hogy abban brillirozunk, hogy ki tud valamely dologban cifrább, nyakatekertebb utakat, irányokat ki eszelni és ez által a közönségesebb, de talán egészségesebb észjárású egyének közül és csoportokból ki és feltűnni.

Említettük már, hogy a képviselő tes- tület megbizta a tanácsot, hogy az új városházára vonatkozólag készítsessen, egy a közszükségletnek megfelelő tervezetet és költségvetést.

E tárgyban tartatott e hó 31-én ta- nácsülés, melyre két ajánlat érkezett be és pedig Jablonszky Ferencz budapesti mű- építészé, az első pályázaton a „Petőfi“ je- ligéjü pályaterv készítőjé és Komor Mar- csel és Jakab Dezső szintén budapesti mű- építészeké, az 1000 korona pályadíjjal jutalmazott pályaterv készítőké.

Hosszas eszme csere után a tanács Jablonszkyt bizta meg egy megfelelő terve- zet és költségterv készítésével, a mérnök és építész egyleti ár-szabály szerint, a terv- rajznak 0.4% a tervezetnek 0.8% a költ- ségtervnek 0.4% díjazása mellett.

Eddig tehát megvolnánk s megy a do- log a maga útján, a melyre az egyetértő elhatározás, a kérdés megoldásának el nem odázhatása és ama körülmény terelte, hogy a kedvező pénzügyi viszonyokat el szalasz- tani oktalanság lenne.

A dolog azonban nem ment simán, mert Hay Károly a tanács határozatát meg fellebbezte a közgyűléshez azon indokolás- sal, hogy az első pályázat nyertesének ki- zárása a mostani megbizatásból — indo- kolatlan.

A tanács azonban elhatározta, hogy a fellebbezés dacára határozatának nyomban érvényt szerez s intézkedéseit föl nem függeszti, nehogy ismét abba a helyzetbe jöjjünk, hogy a művészek harca miatt az építkezés kérdése elodáztassék.

A tanács álláspontjához nem szólunk, intencióját ez idő szerint nem bíráljuk, fele- lőssége tudatában tegyen ahogy akar, itt csupán a tényt constatáljuk s azt, hogy a tanács végre energikusan lát hozzá megbi-

zatásának s ebből kifolyó feladatának meg- oldásához, a miért is üdvözljük őket a munka és cselekvés terén.

Elvégre a fő az, hogy a dolog menjen és ne fecséröljük az időt különböző felfo- gások és meddő okoskodások érvényre juttatása körül.

„Elégtétel.“

E czim alatt a „Czeplédi Ujság“ laptársunk kijelenti, hogy az abonyiaknak soha ellensége nem volt s hogy fejlődésünket mindig szívesen látja, csak hogy — teszi hozzá — „ez a fejlődés ne le- gyen akadály a nagyobb s hivatottabb város fejlődésének“ stb. Végül azonban mégis csak ki- jelenti, hogy eddig is, ezután is hathatós véde- lembe veszi Czepléd érdekeit Abony ellen.

Nagy csalódásban van tisztelt laptársunk, ha azt hiszi, hogy Abonynak magának óriás érdekei fűződnek a leendő Abonyi járásbíróshoz; ah nem, mert először is a neki való ingyen helyiség bele kerülne vagy 120.000 koronába, melynek törlesztéses kamata 6%-os póttadóval rúgtatná föl adózásunkat, a miből világosan kitetszik, hogy a járásbíróshoz nagy áldozatunkba kerülne.

Ezt az áldozatot nem passzióból hoznánk meg, sem pedig nagyvárosi visketegségből, hanem abból az Isten adta helyzetünkől kifolyólag, mely- szerint Abony 8 község központját képezi s így mintegy predestinálva van ebbeli állapotának er- kölesi szempontból az áldozatot meghozni.

Az abonyi járás népessége, a mely járásnak Abony természetes góczpontja, — 50000 lakost

TÁRCZA.**Magyar ruha, magyar pap.)***

Irtá: Eötvös Károly.

A magyar katolikus papság, kiváltképen pedig az alsó papság, hogy mindig hazafias volt és most is az: erről beszélni egészen fölösleges, mivel hogy ezt Magyarországon mindenki tudja. Sőt hogy a főpapok közt is minden időben találkozott hol egy, hol több kiváló hazafi, erre is megoktat bennünket a történelem. A mi pedig annyival inkább épületes dolog, mert a magyar főpapnak a király adja a hivatalt és uraságot, még pedig valóságos uraságot, tehát azt egészen emberi dolognak kellene tartanunk, ha főpapjaink inkább járnának kedvében a bécsi udvarnak, mely a királyt tanácsával vezeti, mint a nemzetnek, a mely bizony a bécsi udvar előtt nagyon ritkán s akkor is nagyon rövid ideig állott kedves- ségben.

Másfelől azonban az is egészen igaz, hogy kivált Kolonich óta a bécsi udvarnak sem igen lehetett panasza ugy „nagyban és egészben“ a magyar főpapság ellen.

De hát végre is én nem a főpapokról vagy legalább főleg nem azokról akarok most egyet és mást megjegyezni.

Hanem megjegyzem azt, hogy a katolikus alpapság a magyar ruhához mindig hű maradt s hogy a magyar társadalom művelt osztályai

között egyedül a katolikus alpapság az, mely soha egy pillanatig se vált meg a magyar ruhától. Sem a nemzeti elszunnyadásnak a bécsi kong- reszus utáni idejében 48-ig, sem a vad abszolu- tizmusnak idejében 50-től 59-ig. Volt idő, a mikor ügyvéd, tisztviselő, nemes urak, bérlok, birtokosok mind letették a zsinóros nadrágot s mind fölverték a plundrát és pantallont, csak a plébános, ispán és paraszt maradt meg az ősi öltöny mellett.

A plébános persze csak annyiban, a meny- nyiben az egyházi öltöny megengedte a magyar ruha használatát.

A corpus juris és a tripartitum Könyves Kálmán királyunk óta természetesen nem szól arról, hogy a papok minő ruhát viseljenek. És ez talán szerencse. Ha e jó, régi törvények a magyar ruha viselését parancsolnák: Bécsben bizonyosan gondoskodtak volna már arról, hogy e törvények eltöröltessenek.

Az érsekek, püspökök és apát urak, ha emberek szeméi elé kerülnek, ősi idők óta szaka- datlanul a hosszú, bő papi reverendát viselik, hol szineset, hol feketét, a hogy egyházi állásuk vagy izlésük hozza magával. De a hosszú, bő öltöny alatt rendszerint ott volt régebben a zsinóros magyar nadrág s a feszes csizma.

Kopácsy József esztergomi érsek s primás szenvedélyes gazda volt s ha ideje engedte, szeretett a gazdaságnak utána nézni. Veszprémi püspök korában egy tábla luczernavetést nagyon sokba kerített a tiszt s a püspök saját szeméivel akart a következő évben meggyőződni, mennyit ér a luczerna. Kiment a földre s a pantallonos

kasznár az utról mutogatta, mily szép a vetés.

— Nem ér az semmit, kasznár uram, tessék csak velem bejönni a közepébe, ott kell azt megnézni.

Eső után volt, a luczerna harmatos volt s a kasznár féltette cipőjét és új pantallonját.

— Kegyelmes uram, harmatos lesz a re- verenda.

— Nem lesz az, kasznár uram, csak jöjjön. A püspök felhuzta a reverendát s alól olyan zsinóros nadrág és fényesre mázolt magyar csizma volt, hogy magára vehette volna a csiz- mardia czéhmester is.

Kovács Zsigmond egykori veszprémi püspök se tette le a hosszú száru csizmát és a magyar nadrágot. Ebben járt még az ostendei tenger partján is, mikor ott fürdőzött.

Furcsán is járt e miatt egyszer.

Ugyanis sok orosz és lengyel zsidó is jár ott s ezek nagy része is hosszuszáru csizmában, noha nem magyar szabásban. Tudni kell pedig, hogy az ostendei nép épen nem szereti a zsidót s a rakonzátlan, siheder kölykök gunyolni, bosz- szantani, kavicsesal dobálni szokták a zsidókat. A zsidó bajuszt, szakált s gyakran halántékfürtöt is visel, a minek Kovács Zsigmond püspök arczán nyoma se volt. A kölykek csak csizmáját nézték s mert ez a zsidókéhoz hasonló volt, őt is meg- dobálták. A rendőrségnek kellett beavatkozni. No hiszen lett ebből derűtségek, a mikor otthon egyházmegyéjében megtudták az esetet.

A kálvinista papok időnként jobban elhanya- golták a magyar öltönyt, mint a plébánosok.

*) A „48-as ujság“-ból.

számlál 9 községben, melyből Jászkarajenő a szolnoki, Kocsér a nagykőrösi, Tápiószéle a nagy káta járásbíróshoz tartoznak, a mi ezeknek nem kis baj; valamint nem kevesebb bajuk Ujszász, Zagyvarékas, Tápiógyörgye és Tószegközségeknek, hogy mi rajtuk köröszül a czeglédi járásbíróshoz tartoznak, eltekintve, a mi bajunktól, hogy mi is oda tartozunk és hogy a czeglédi kir. Járásbírósi ügyforgalma s az ebből származó késedelmes ügykezelés maga kívánja meg a ketté osztást.

Nincs szüksége tehát Czeglédnek önvédelemre Abony ellen, mert mi nem speczialiter Abony érdekében kívánunk járásbíróshoz s adóhivatalt, hanem a járás lakosságának érdekében, nagyanyagi áldozat árán, a miből ha aztán némi forgalmi hasznunk lenne, ránk férne.

Mi is áldozunk a kulturáért, ime most építetjük polgári iskolánkat 100000 koronáért, annak fenntartása mi reánk is több ezer korona évi kiadást igényel; építünk új városházát 200000 koronáért, olyan piciny községtől, mint a miénk, a melyet Czegléd kis környével akar agyon nyomni, míg Szolnok környékével nehezedik reá, — oly szegény néptől, mint a miénk, nagyon megszívlelendő dolog ez, amelynek megteremtéseért nem gáncsol, hanem elismerést érdemelünk.

Az sem áll, hogy fejlődésünkkel Czegléd veszíteni fog, sőt ellenkezőleg; ugyan mit árt Czegléd, Nagykőrös, Kecskemét, Kunfélegyháza nagyarányú fejlődésükkel, kultúrális, igazság szolgáltatási és pénzügyi intézményeikkel; Nemhogy ártana, sőt hasznára vannak egymásnak épen kifejtett gazdasági, kereskedelmi és ipari fejlettségükkel.

Ajánljuk ennek tanulmányozását tisztelt lap-társunk figyelmébe.

Egyébként . . . fiat pax!

Közgyűlés.

Látogatott közgyűlést tartott városunk képviselő testülete tegnap, e hó 2-án, járási főszolgabírónk elnöklete alatt, — ki is a közgyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére Kubiesek János és Dobozy Gábor gyűlési tagokat felkérte, — aztán kijelentette, hogy Bálint János és Máthé Dezső segéd jegyzőknek megválasztásuk szabálytalanul történt, minél fogva őket eddig, — minthogy megválasztásuk még csak bejelentve sem lett, — felsem eskettethette; indítványozza,

és ez annál csodálatosabb, mert hiszen a kálvinista egyház hívei képviselték szakadatlanul a tősgyökeres magyarságot s náluk volt a nemzeti érzelem a leggondosabban kultiválva.

A protestáns egyház s annak mindkét nagy felekezete különösen József császár idejében viseltetett Bécs és az udvar iránt nagy hódolattal. József császár bocsátá ki a türelmi parancsot, a püspökök és katolikus földesurak ellenében ő engedő meg protestáns templomok építését: a protestánsok külsőleg is törekedtek egyben-másban halájukat és elismerésüket kifejezni.

Igy jött sok protestáns s kivált kálvinista templom tornyára abban az időben a kétfejű sas. Ez azonban még hagyján, de némely kálvinista templomban még belül a falra is fölfestették ama kétfejű madarat, a mi annál furesőbb, mert a kálvinistáknál a templomban még Jézus Krisztus képének festménye se foglal helyet, épen Kálvin szigorú tanai miatt.

A magyar ruha viselése országszerte a szolferinói csata után jött divatba. Először Pesten s aztán az egész országban. Először a jogászoknál s aztán mindenkinél.

Még a pinézereknél is, a mi pedig nagy szó.

Ez év őszén Sopronban jártam iskolába az ágostai liceumban. A maturitásra készülendő némes ifjuság kebelében akkor három párt állott fenn. A magyarok pártja, kiknek zömét a kemenesaljak és alföldiek képezték a kálvinistákkal együtt. A németek pártja, kiknek sorai a vasi és soproni Kraxelhuberekből ujonezoztattak, de a kik azóta elszánt magyar emberekké alakultak át. És végre a tótok pártja holmi Sturok, Hodsák

hogy ezek megválasztatását ez a gyűlés hagyja jóvá s őket véglegesítse. Egyhangúlag elfogadtatott.

Itt Temesközy gyűlési tag szólalt föl, fölemlítvén azt a körülményt, hogy mostanában gyakori az oly eljárás, a segédjegyzői állások betöltésénél, melyek érvényessége fölött pro és contra elágaznak a vélemények, itt tehát vagy a szabályrendelet hibás, vagy a törvényt nem jól értelmezzük, kéri az elnök intézkedését a szabályrendelet megfelelő módosítása iránt.

Elnök a törvény felolvasásával nyomban bebizonyította, hogy a szabályrendelet ellenkezik a törvénnyel; a módosítás iránt intézkedni fog.

Ezután elnök felsorolta a pályázók névsorát, Kovács Árpád helyének betöltésére.

Pályáztak Benedek Zoltán török-kanizsai, Bálint János abonyi, Győri Béla kenderesi, Nagy Lajos abonyi lakos és Kőmives Antal debreczeni segédjegyzők, kik közül Kőmives kérvénye hiányos lévén, a jelölésből kihagyta, a többieket jelöli.

Egyhangúlag Nagy Lajos földink választatott meg segédjegyzőül, kit elnök megválasztottnak jelentett ki, úgy Nagy, mint Máthé Dezső az esküt nyomban letették. Bálint János nines Abonyban, az esküt később fogja letenni.

Nagy Lajos meghatottan mondott köszönetet megválasztatásáért.

Ezzel a gyűlés véget ért.

MI UJSÁG?

— **Hymen.** Buczászky Bertalan fővárosi fogalmazó eljegyezte Hunyady Oszkár bájos és kedves leányát, Annát.

— **Kinevezések.** A vallás és közokt. miniszter Dudás József polg. iskolai tanárunkat, Visontay Erzsébet tanárnőnköt kinevezte, továbbá Kontulyné Nemessányi Mária hódmezővásárhelyi állami polgári iskolai rendes tanárnőt jelenlegi minőségében áthelyezte az abonyi állami polgári iskolához. Örömmel üdvözljük tanárainkat új állásaikban, erőt, kitartást kívánunk nekik áldásos működésükre.

— **Tanácsgyűlés.** E hó 31-én tartott tanács gyűlésben határoztak az új városháza építése tárgyában, melyről vezérezikkünkben referálunk, itt e tárgyról csak azt említjük még meg, hogy 15 tanácsnok közül 12 szavazott Jablonszki mellett és két tanácsnok Komor és Jakab mellett, egy szavazat semleges volt. Ennek befejezése után Papp Péter előadó jegyző előterjesztette Nagy Elek kucsibernek letelepedési engedélyért való kérelmét: elutasított. Előterjesztette Novák József nyomorék iparos kérvényét havi segélyért a nyári napokra is; elutasított. Beterjesztette továbbá Szabó György (kakuk) kérvényét, elmebeteg 19 éves Mária nevű leánya segélyezése iránt,

és Balthazárok akkor, részben magyarok, részben pánszlávok most.

Olvastuk az ujságban, hogy Pesten magyar ruhát viselnek.

Nagy szegyet ütött ez a magyarok fejébe. Elkezdünk a fölött tanakodni: milyen lehet az a magyar ruha?

Mert hogy az a pötyögős nadrág és kurta dolmány, melyet a rábavidéki és hansági paraszt visel, nem valami különös szép s a maturitásra készülő ifju Magyarországhoz éppen nem illendő, a fölött nem volt semmi kétség.

Különösen nagy gondot okozott az a kérdés, hogy a testhez simuló feszes nadrág fekete posztóból vajjon miként állhat az ember fián s vajjon a sétányon mit szólnának ehhez a soproni csinos menyecskek!

Elhatározott, hogy ilyféle nadrág fölött szemlét kell tartani úgy, a hogy az élő emberen szemléltethető.

De hát hol található ilyféle nadrág?

Hol másutt, mint a czenkei plébánoson, a jó Tolnay Antalón, a ki a legnagyobb magyarnak gróf Széchenyi Istvánnak, a döblingi szenvedőnek oly kedvencz papja?

Dictum factum. Küldöttség ment Cenkre, hogy szemlét tartson a plébánosnál a magyar nadrág fölött, hogy ennek mintájára új öltönybe bujhasson a maturitásra készülő némes fiatalág

Szegény jó Tolnay Antal!

A czenkei templom roskadozó állapotban volt akkor. Épp úgy, mint patrónusa, a legnagyobb magyar Széchenyi ezután néhány napra, épen uj-

kit közveszélyes állapota miatt neki kell őriznie, mi által családjának kenyeret nem kereshet: 10 korona havi segély szavaztatott meg részére.

— **Helyre igazítás.** A „Czeglédi Ujság“ fölemlítette, hogy előjárónk az igazságügyi miniszternél jártak megsürgetni a járásbíróshoz szervezését s hogy ott semmi biztató választ nem kaptak. Nem így áll a dolog. Mi csak azt kérdeztük meg, hogy milyen stádiumban van a szervezés, hogy a városházának építésével egyideűleg a bíróság részére építsünk-e helyiségeket. Nem áll az sem, hogy biztató választ nem kaptunk; mert kaptunk.

— **Transversalis műutunk.** Szolnok város képviselő testülete megkereste képviselő testületünket, hogy miután a műut abony-szolnoki szakaszának földmunkálata elkészült, a kereskedelmi miniszterhez felterjesztést intéz, hogy az utszakasz még ez év folyamán beburkoltassék, Jásznagykun Szolnok és Pestmegyéhez kéreést intéz a felterjesztés pártolására és annak küldött-ségileg leendő átadására, kéri képviselő testületünket hason felterjesztés készítésére s a mozzalomhoz leendő csatlakozásra. Nagyon időszerű terv és megérdemli a gondoskodást, mert ha a feltöltött úttest még az idén be nem burkoltatik, az őszi esőzések beálltával megszűnik Abony és Szolnok között a közlekedés az elázott friss töltésen.

— **A dűlőutakról.** Az előjáróság a következő hirdetményt adta ki: „A község képviselőtestületének határozata folytán felhivatnak a birtokosok, hogy a mérnökileg kitűzött dűlőutakat — a mint az kimérve lett — folyó évi augusztus hó 20-áig okvetlenül átadják a használatnak; mert ellen esetben a község képviselőtestületének az lesz további rendelkezése, minden mulasztó birtokos ellen, birtok háborításért per fog indíttatni.“ Így szól az előjáróság felhívása. Nekünk azonban az a megjegyzésünk van rá, hogy a közgyűlés határozata szerint a mulasztó egyén ellen nem per indíttatik, a mi egy kissé hosszadalmas és költséges dolog, — hanem az ut az illető költségére, a község által fog helyre állíttatni. Ez is költséges dolog lesz, de rövidebb és radikálisabb.

— **Puszták elnevezése.** Vármegyénk alispánja elrendelte, hogy községünk külterületén a lakottabb részek, a tulajdonosok meghalgtatásával, a képviselő testület által elneveztessenek, mely elnevezések aztán törzkönyvveztetni tognak.

— **Betyárkodás.** A szelei kút mellett berendezett léghinta körül nézelődött Br. Harkányinak egy fiatal lovásza, egyszer csak körül kapta néhány suhancz, kik közül egy úgy föbe vágta egy bottal, hogy eszméletlenül terült el a földön. Később magához tért, fejsebét egy közelháznál kimosták, komolyabb baja nem történt. Megtámadtatásának semmi okát nem tudja s támadói közül egyet sem ismer.

— **Kossuth-szobor alap.** Közeledik

évre, irt egy levelet a czenkeikhez s e levelet Tolnayhoz küldé.

E levélben így szólítá a czenkieket, kiket 1848. óta nem látott s aztán sem láthatott soha:

„Drága hazafiak, tisztelt magyar polgártársak, egykori hűn szeretett jobbágyaim!“

E levélben arra hívta föl a czenkieket, hogy velek közös erővel építsenek új templomot.

„Mi czenkiek — ugymond — édes és egykor oly boldog hazánk véghatárán állunk. Czenk nyugot felé eső hely, hol drága anyaföldünknek szívünk és lelkünkbe belészótt nyelvén dicsértetik a királyoknak királya, a nagy Isten.

A nyomorultak szivrepedő fohászait meghallja ugyan Isten mindenünnen és a lakosok erénye erdő közepett és a nyílt mezőn is oltárt képez, melynek áldozata fölhat az egekbe . . .“

Ez volt Széchenyinek a nagy pusztulás után első levele, melyet a bécsi kormány kinyomatni nem engedett. Minő nyelven irtak és irnak az igaz nagyok!

Tolnai nagy buzgósággal látott a dolog után, hogy kegyura óhajtságának eleget tehessen és pár hó mulva oly keserű zokogással temette el a legnagyobb magyart!

. . . De végre mi ifjabb nemzedék e plébánoson láttuk akkor a legelső divatos magyar nadrágot. A világiaknál divatos, a papoknál százados öltöny volt az.

Divatos!

Gonosz szó ez. Ez ölte meg a magyar ruhát. Ez és a fényezés és a mi jó fajunknak oly sokszor emlegetett szalmalángja.

szepember 19-ike, Kossuth Lajos a magyar nép atyja születésének 100-ik évfordulója. Az egész országban készülődnek e nagy nap megünneplésére, Cegléden akkor leplezik le gyönyörű érez szobrárt. Budapesten akkor teszik le nagy ünnepléssel mauzeumának alapkövét, az országház részvétele mellett. Csak Abonyban csendes minden. Itt említjük föl s mutatjuk ki a Kossuth szobor alap összegét.

Komáromy József által őrzött tükörképek betéti könyvön van . . . 257 k. — fill.
Egy másik betét könyvön . . . 268 k. 97 fill.
Népkörnél van . . . . . 100 k. — fill.

Összesen 625 k. 97 fill.

Ebből ugyan soká lesz szobor, ha csak közönségünk lelkesebben nem karolja fel az ügyet, a miről majd gondoskodunk annak idején, ha az újjáépítésével piac terünk, a Kossuth-ter rendezve lesz.

— **Szerenade.** Ritka élvezetben részesült lapunk szerkesztője egy szép borongós éjjel. Egy intelligens, zene kedvelő s a hegedű kezelésben jártas úri társaság gyakorol mostanában esténként a hegedülés művészetében, melynek néhány tagja mutatta be a minap előhaladásukat szerkesztőnk lakásának ablakai alatt, nagyon kedves élvezetet szerezve neki gyönyörű összhangzatos művészi játékokkal. A művész gárda tagjai: Faragó József mérnök, Dr. Révész Géza ügyvéd, Buszlin testvérek és Király Ferencz tisztviselő. Jól esik tudomást vennünk e szívet, lelket felemelő, nemes passzióról, melylyel nagy leendőket lehetne adni tespedt társadalmi életünknek. Excelsior!

— **Nyílt level az abonyi szép asszonyokhoz!** Szánom bánom bűnömöt! Beismerem a nagy vétkeimet! Ember az ember, ha még referens is. Jó osonnák reményében (melyre meghívásokat mai naptól kezdve elfogadok) ezennel kinyilatkoztatom, hogy a világon nincsenek szebb asszonyok, mint azok, kik a ma két heti mulatságon jelen voltak. Referens.

— **Öngyilkosság.** V. Nagy Mihály vagyos ember mult szombaton este befogott kocsiába, feltette a kocsi első nejtől való két kis gyermekét, azzal kiment a földjére — legeltetni, ki érve oda, lovait kifogta és eleresztette őket legelni, két kis gyermekét pedig lefektette a kocsi-ba, betakarította s össze csókolva őket nyugalomra intette, ő pedig a közel fekvő vasúti sínekre feküdt s úgy várta a Cegléd felől közeledő 10 órai vonatot. A vonat pontosan meg is érkezett s a boldogtalan Nagy Mihályt össze zúzta, vagy 150 ölre magával vonszolta s fejét leszelte. Az őrszere vette a dolgot s jelt adott az állomásra, honnét egy közeg azonnal a helyszínére ment, hol a szörnyű öngyilkosságot constatálta. Rögtön szét nézett a környéken s meglátta a közelben lévő lovakat és kocsit, a kocsi-ban a szendergő kis gyermekeket, a kiktől aztán megtudta, hogy apjuknak itt kell lenni a közelben, mert nem rég takargatta be őket. A vasutas tisztába jött a dologgal, a

Akkor azt hittük: örökké tart a magyar ruha és azt soha többé le nem tesszük.

Midőn a hírlapok tudtul adták, hogy az attilát és feszes nadrágot Bécsben is szelvében viselik, midőn Eugenia császárné divatba hozta nők számára a kis pörge kanászkalapot; midőn külföldi divatlapok, még a Bazár is, zsinórral ékítették a női felöltönyöket: azt hittük, mi fogjuk ezentul Európára ráparancsolni a divatot.

Kemény Farkas is azt mondá, midőn Szeged bevette Bem: „Uj mappát csinálunk Európának.”

Hajh, azóta nagyot kopott, nagyot fogyott a magyarnak önbizalma! Alig van belőle valami,

A magyar „divatnak” is vége van. Gróf Károlyi Ede akkor is váltig integetett bennünket, ne csináljunk a magyar öltönyből divatot és fényűzést, mert különben divat divat s egyik a másikat kiszorítja. — Ugy lett.

Szegény gombkötőkre megint bekövetkeztek a rossz napok. A vitézkötésnek nincs kelete ma.

Egy győri gombkötő mondá az 50-es években; ki nagyon szerette a bort:

— Ha egy kis jó bor, meg a tisztelendő urak nem volnának, a gombkötőnek éhen kellene meghalni.

Most is elmondhatná.

Am a tisztelendő urak csak tartásák meg a százados divatot s im a katolikus lelkészeket kövessék, ha még nem követnék, a többi lelkészek is.

Nagy Napoleon, mikor nagyon lenézte az orosz nemzetet, azt mondá róla: „a pantallonnemzet”. Bizony a magyar is azzá lön immár.

gyermekeknek nem szólt semmit, befogatta a lovakat s a gyermekeket a kocsi haza küldte, s a hatóságnak az esetet bejelentette. Nagy Mihály kedélytelen természetű ember volt, az utóbbi időben búskomorság jelei mutatkoztak rajta, valószínűleg pillanatnyi elmezavarásban követte el tettét. Fiatal második felesége és három árvája siratja elmúlását.

— **A szegény ember pénze.** A mult napokban történt, hogy Abony városában lég-hintások ütötték fel tanyáikat. Sok népet vonzottak magukhoz, miáltal tömegesen szállottak a hintákba. — De az óvatos szem már az első pillantásra észre vehette, hogy a tulajdonos és a személyzet a hintákkal s a néppel bánni nem tud. Megesett az is, hogy egy embert, ki a pénztárnál jegyet váltott, különböző ürügyek alatt hintázni nem engedték; sőt kidobással is fenyegették, de a pénzt neki vissza nem szolgáltaták. Mikor pedig az ember a jegy árát visszakövetelte, előbb az öreg asszony majd pedig a személyzet támadt reá s oly durva szitkokkal illette, hogy a körülállók megbotránkoztak. A nagy riadalomra elősiettek a város emberei, mire a lég-hintás tulajdonos a szegény embert mindenféle aljas rágalomokkal illette. Jó volna, ha a hatóság erre a durva lég-hintásokra kiterjesztené becses figyelmét. Goldstein Zsigmond.

— **Szolnok — Abonyról.** A „Tiszavidék”-czimű lapársunkból vesszük át a következő cikket, melyben elismeréssel adózik kulturális törekvéseinkért. „Az abonyi polgári iskola értesítője. Régi óhajta teljesült Abony lakosságának, mikor hosszú időn keresztül dicsérendő szorgalommal összegyűjtve azon célra 90000 korona készpénzt és lekötve a kaszárnya épület évi 10000 korona bérjövendelmét, sikerült kivívnia a mult évben a közoktatási miniszternél, hogy az 1902. évi állami budgetbe az abonyi állami polgári fiu- és leányiskola is felvétetett. S hogy mennyire szükségét érezte már Abony város a polgári iskola felállításának, kitetszik abból, hogy népgyűlési határozat alapján már a mult év szeptemberében megnyitotta azt községi jelleggel, felállítván az I. osztályokat. Ma már kezünkben a tartalmas és Dudás József igazgató-tanár által nagy gondal szerkesztett értesítő, a mely élénk világot vet a nehéz kezdettel való, kitartó, buzgó és diadalmas küzdelemre, melyet a legjobb tanerőkből összeállított tanártestület vivott 35 fiu és 28 leány növendéknek legjobb eredménnyel végződött oktatásával. Tizenyolcz fejezetben számol be az igazgató a polgári iskola létesítésére, az 1901/2. iskolai év történetére, az intézet belügyeire és a jövő iskolai évre vonatkozó tudnivalókról, melyekkel térszűke miatt külön nem foglalkozhatván — különösen azt tartjuk kiemelendőnek, hogy a leggondosabb szellemi oktatás mellett a leghazafiasabb nevelési tényei öltöttek szemünkbe az értesítő adataiból és hogy mindez legfőképen az igazgató érdeme. — Az idén már állami jelleggel folytatja legszebben kezdett útját az iskola s maholnap már készen is lesz a szép, modern berendezésű, emeletes iskolaház, hogy új temploma legyen a tudás muzsájának szárnyai alá seregledő mindkét nembeli, tanulni igyekvő csemetéknek. (V.)“

— **Géptulajdonosok figyelmébe.**

Az előjáróság közhírré teszi, hogy amennyiben a gépmunkásokat, azok nevének bejelentése nélkül kívánja a munkaadó géptulajdonos biztosítani, a község előjáróságánál bejelentendő: 1. A géptulajdonos lakhelye. 2. Megnevezendő azon gyár melyben a gép készült és gyári száma. 3. A mozgony körülírása, azon gyár megjelölése melyben az készült és gyári száma. 4. Munka közben hány munkás szolgált rendszerint dolgozni a gépnél. 5. Körülbelül hány hétig dolgozik egy esztendőben a gép. 6. A biztosítási díj ily esetben (1 fűtőért; 2 kor. a két etetőért: 6 kor. a gépen álló 2 kéve adogatóért: 4 kor. vagyis az összes 5 munkásért) 12 korona. Ha az összes gépmunkások biztosítatnak, melyek a gép körül foglalkoznak, mint pl. a polyva, szalma hordó és kazal rakók stb. — úgy annyi egy korona fizetendő ahány munkás van. Itt említjük meg, hogy idáig 17 géptulajdonos biztosította munkásait, többnyire általány biztosítás mellett.

— **Francia lóvásárlás Szegeden.** Charles Rosseau, a francia kormány megbízásából, letelepedett Szegeden, hogy ezer lovat vásároljon az alföldön.

— **Nem utolsó elégtétel vevés.**

A „Kecskeméti Lapok” nyíltterében az alábbi nyilatkozatot olvassuk:

Nyilatkozat. Ez uton van szerencsém a

nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Halasi István ur (helybeli hentes) VII. gimnáziumba járó Sándor nevű fiát, az általa ellenem tett sértésért, társaságomban egyszer és mindenkor meg nem jelenhetők nyilvánítom. Kecskeméten, 1902. július hó 19. Cséh Mihály, kereskedősegéd.

Világos, hogy e nyilatkozat vissza fogja riasztani Sándor diákot attól, hogy valahogy Mihály kereskedősegéd társaságába ne keveredjék. De mi lesz akkor, ha mégis összekeverednek? Összeverekednek??

— **Négy országgyűlési beszéd.**

Szemere Miklóstól. Istmét egy elegáns kis füzet jelent meg a gavallér országgyűlési képviselőtől, Szemere Miklóstól, melyben a képviselőházban elmondott négy talpraesett és a szónok eredeti egyéniségét magukon viselő beszédet adja közre. Négy beszéd, mind a négy más-más tárggyal foglalkozik és mind a négy ugy alakjara, mint tárgyra nézve eltér a megszokott chablontól. Mind a négy új anyagot vitt a tárgyalások egyhangúságába és ha előadójuk egyénisége nem is volna az a kiváló figyelmet érdemlő felvilágosodott szellemű világfi, a kinek Szemerét ismerjük, még akkor is föltétlen figyelmet és megfontolást igényelhetnének. Első beszédét a földművelési tárca költségvetése tárgyalásánál mondta és a gazdasági nevelés elsőrendű fontossága és szükségességének hangoztatása mellett rövid, de meggyőző szavakkal hívta fel a miniszter figyelmét hogy tanulmányozza a Homes-tead-törvényt, mely törvényt hivatva lenne a kis és törpe birtokok elidegeníthetlenségét biztosítani és megteremteni egy állandó és erős kisbirtokos osztályt. Második beszédét az ifjúság neveléséről a közoktatás-tárca költségvetése tárgyalásánál tartotta és abban alaposan és meggyőző módon foglalkozott az ifjúság nevelésével. Feltétlenül elttélve elődeink azon elhatározását, hogy az egész főiskolai oktatást jóformán egy helyre, az ország fővárosába központosították, a hol a szülői védő szárnyak alól kikerült fiatalság teljesen magára van hagyatva és sémmiféle tekintetben sincs gond reá, hogy ne csak tanítsák, de vezessék és neveljék is őket. Szemere sserint a nagyvárosi talaj nem alkalmas a fiatalság nevelésére, mert az ottan kinálkozó sok különféle szórakozás nagyon is erős próbára teszi ifjaink köteleességérzetét. Határozott szavakban ajánlja a közoktatási kormánynak egy új egyetem felállítását a vidéken, vagy a Kárpátok tövében, vagy pedig a Balaton partján, hol a tanuló ifjúság csak tanulmányainak elhet és a tanulás mellett nevelésére is kellő gondot lehet fordítani az internátusokban. Szerinte erre a célra kell pénznek lenni, mert ezt elodázni, pártédekeknek alárendelni nem lehet Ugyancsak a közoktatási tárca költségvetése tárgyalásánál mondta el harmadik beszédét: az ujságíró-iskoláról. Szemere nagy rokonszenvvel szól a hírlapírókról, és éppen ezért hibának tartja, azoknak a képzésére. a kik a közvéleményt irányítják, a sajtó hivatalos képviselőinek szellemi művelésére nincs semmi gond fordítva és ajánlja a kultuszminiszternek, hogy állítson fel egy felsőbb ujságíró-iskolát, hol a hallgatók a hírlapíró technikai ismereteinek elsajátítása mellett oktatást nyernének a reájuk nézve fontosabb ismeretekben is és ez által a tudományos niveau is emelődne. Azonban a tanfolyamra való felvételnél a legelső kelléknek az intact jellemet követelné meg azoktól, a kik majdan hivatva lesznek a nagy nyilvánosság előtt itelni elveneket és holtakat. Ez a követelmény csak emelné a hírlapírók erkölcsi tekintélyét és szavai-kuknak súlyát fokozná. Negyedik beszédében, melyet a honvédelmi költségvetés tárgyalásánál mondott, a katonává való nevelésről hozott föl egészen új dolgokat, melyek, ha megvalósulhatnának hatásokban rendkívül nagy fontosságú eredménynek nyilvánulnának ugy közzgazdasági, mint hadászati tekintetben. Behozatni akarja már az elemi fuis-kolokban a fegyverkezelést és a czéllövést, hogy — ha majd elérkezik a hadkötelezettségük ideje — egy minden tekintetben harcra nevelt és harcra kész ujonczanyag álljon rendelkezésre, olyan ujonczanyag mely egész világon ritkítja párját. És ha ez már megvolna, akkor csak természetszerűleg folyna ebből a tényleges katonai szolgálati idő leszállítása és a mint az illusztris szónok maga is mondja: Ez volna egy helyes nézeti munka és pénzmegtakarítás nagy scálában. A sárga szín-nel nyomot fehérborítéku elegáns füzet, mely a társadalom minden osztályának és érdekelt körök-nek megküldett, hogy ahhoz a parlamenten kívül állók is hozzá szólhassanak, az Athenaeum könyvnyomdájából (VII. Kerepesi-ut 54.) került ki. Ára?

NYILT-TÉR*)

Első abonyi czeментlapok készítése, csak nem fél árban, mint bárhol

Oroszi János
vállalkozónál.

*)E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a SZERK.

Arverési hirdetményi kivonat.

3879.

tk. 1902.

A czeplédi kir. jbiróság, mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy néhai Róth Dávidné Róth Eszter hagyatéka ügyében a czeplédi kir. jbiróságnak 1902. évi június 4-én 1900. Ö 434/10 sz. a. kelt jogerős hagyaték átadó és 1900. Ö 434/10 sz. a. kelt megkereső végzése alapján a — területen levő Abony község határában fekvő 127 sz. tjkönyvben A-1 sor 197 hsz. alatt foglalt ház és udvar az 1881. LX. t. cz. 156. §. d) pontja értelmében egészben, vagyis Bugány Erzsébet társtulajdonos jutaléka és az 1881. LX. t. cz. 204. §-a alapján vhajtási árverés joghatályával 1200 korona kikiáltási árban. **1902. évi szeptember hó 29. napján délelőtti 10¹/₂ órakor** Abony község házában árverés alá fog bocsájtatni és a kikiáltási áron alul Pestvármegye árvaszékének 33168/a 901 sz. határozata értelmében nem fog eladatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% készpénzben vagy az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333 sz. Ig. m. rendelet 8. §-ában jelölt s ovadék képesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt 3 egyenő részletben és pedig az elsőt az árverezés jogerőre emelkedése után 15 nap a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap, alatt mindig az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt a Czeplédi kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni, és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. jbiróság tkvi irattárában, az Abony község előljároságánál megtekinthető.

Czepléd, 1902. július hó 18-ik napján.
A kir jbiróság, mint tkvi hatóság.

Domány
kir. albiró.

Kiadó lakás.

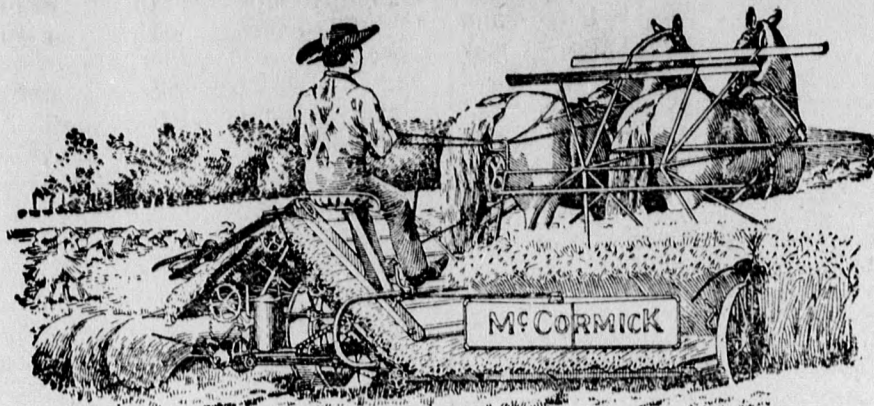
A III. kerületben Ujszászi-ut 1-ső számú ház hasznbérbe kiadó. 2-ik sz. háznál Bedekovich Lajosnál lehet értekezni.

Egy jó családból való fiú felvétetik nyomdász tanulónak lapunk kiadóhivatalában.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicagói aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

PÁRIS 1900-ban.

Kéveköto aratógép,
Fűkaszálógép,
Köszörűkészülék

„Daisy“ marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kévekötofonal

gyártmánya.

18-18

Ne vásároljon, mig gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olesó tartalékrészek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

William J. Stillman
igazgató.

Évi termelés:
362000 gép.

Budapest,
V. kerület, Váci-ut 30 szám.

HIRDETMEY.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy intézetünk ezentul földbirtokokra jelzalogos bekebelezés mellett tóket és kamatot magában foglaló törlesztéses kölcsönöket is engedélyez — Ezen kölcsönök

4 és 4¹/₂ százalékos kamat

alján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendők vissza.
A 4 százalékos kamatuakra | A 4¹/₂ százalékos kamatuakra

nézve :

nézve :

100 kor. után	25 év alatt	7 kor.	35 fill.
" "	" "	30 " "	6 " 55 "
" "	" "	35 " "	6 " 30 "
" "	" "	40 " "	5 " 95 "
" "	" "	45 " "	5 " 60 "
" "	" "	50 " "	5 " 45 "

100 kor. után	25 év alatt	7 kor.	65 fill.
" "	" "	30 " "	6 " 90 "
" "	" "	35 " "	6 " 60 "
" "	" "	40 " "	6 " 20 "
" "	" "	45 " "	6 " — "
" "	" "	50 " "	5 " 80 "

Ezen összegekben úgy a tóketörlesztés mint a kamat bennfoglaltatik és semmiféle kezelési költség nem számíttatik. Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál

10-10

A CZEGLÉDI IPAR és KERESKEDELMI BANK

Czepléden, Városház épület.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Vázei-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak :

Locomobile és gőzcseplőgép-készletek
2¹/₂ egész 12 lóerőig, számkaszalozók, konkolyozók, kaszáló- és továbbá járgány-cseplőgép, lóheré-cseplők, tisztító-rosták, aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek,
szecskaavágók, répvágók,
kukorica-morzsolók,
darálók, őrlő-malmok,
egyvetemes azél-ekék.

3- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes drifegyeket kind
matta ingyen és bérmentve
küldetnek

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cseplőgép-gyára.